

ASSOCIACIÓ DE GEÒGRAFS PROFESSIONALS DE CATALUNYA

L'activitat dels geògrafs en els camps aplicats de l'anàlisi i planificació territorial i de les seves tècniques instrumentals des d'una perspectiva professional, és a dir, de forma retribuïda, amb plena dedicació i amb estabilitat ocupacional, és recent a Catalunya, però durant els darrers dotze anys ha experimentat un desenvolupament molt considerable. Fa només dotze anys es podien comptar amb els dits d'una mà els llicenciats en geografia que exercien aquesta professió sense que es tractés d'una activitat complementària a una pràctica docent o investigadora considerada com a principal. Actualment arriben al centenar els geògrafs que, només a Catalunya, tenen una ocupació més o menys estable com a tals professionals en camps diferents a la docència o a la investigació científica; la meitat ocupen plaça a diverses administracions públiques.

La constatació del creixent nombre de geògrafs professionals i l'existència d'interessos i de problemes específics en aquest col·lectiu va motivar que, a l'abril de 1988, tingués lloc a Vilanova i la Geltrú la *Primera trobada de geògrafs professionals de Catalunya*. Aquesta reunió aplegà a una trentena de geògrafs que convingueren en la necessitat de crear un ens associatiu que servís de plataforma per a tractar els temes d'interès col·lectiu i els problemes comuns i, per aquest motiu, se sospesaren les diverses figures associatives possibles.

Es descartà la formació d'un col·legi professional, si més no per ara, degut a la complexitat d'aquesta figura jurídica, agreujada pel fet que actualment no es disposa d'un estatut professional propi. Es desestimà, també, la creació d'una associació professional ja que aquesta figura, que és habitual en el món laboral, és més indicada per a col·lectius amb una major homogeneïtat laboral de la que actualment compta el nostre. Una de les riqueses -i, al mateix temps, de les febleses de la geografia- és la seva amplitud temàtica; en l'actual estadi d'implantació en el món professional, les diferents situacions contractuals dels geògrafs, unides a les especialitats tan diverses que exerceixen, dificulten la seva actuació com associació professional. Es desestimaren, finalment, les opcions d'integració en col·legis o associacions ja existents pel fet que aquests tenen interessos i tracten problemàtiques diferents.

La figura per la que s'optà, per la seva versatilitat i per la facilitat de creació, fou la d'una associació a l'empar del que disposa la Llei d'Associacions de 24 de desembre de 1964. El juny de 1988 se signà l'acta fundacional i s'aprovaron els estatuts de l'Associació de Tècnics Geògrafs de Catalunya, que fou inscrita en el Registre d'Associacions de la Generalitat de Catalunya el novembre d'aquell mateix any. L'Associació és oberta i té interès en arribar a tots

els geògrafs interessats en la temàtica de la geografia aplicada exercida professionalment, tant si actualment hi estan treballant directament com si treballen en la docència o en altres activitats. L'únic aspecte en el que es posa un cert èmfasi és en l'exigència de la titulació de llicenciat en geografia -en qualsevol de les diverses formes que emeten aquesta titulació les diferents universitats-, per tal de reforçar el caràcter professional de l'Associació. Segons el que diu l'article 4 dels estatuts, poden ser membres de l'Associació tots els geògrafs que ho sol·licitin i que hagin cursat estudis en universitats amb facultats que expedixin l'esmentada titulació i es trobin en possessió del títol corresponent. Excepcionalment, i per acord unànim de la Junta, a proposta de qualsevol dels seus membres, podran ser admesos com a socis aquelles persones amb mèrits reconeguts en el camp de la professió.

Els objectius de l'Associació estan recollits a l'article 5 dels estatuts. Entre d'altres, són els següents:

- La promoció i els suport de les activitats dels geògrafs en els camps aplicats de l'anàlisi geogràfica, la planificació territorial i en el desenvolupament de les disciplines instrumentals de la geografia.
- La representació, el suport i la promoció dels interessos dels associats en el camp cultural, social, econòmic i professional.
- Donar a conèixer les activitats pròpies dels geògrafs en el camp de l'anàlisi geogràfica i la planificació territorial i en les seves disciplines instrumentals.
- Facilitar l'intercanvi d'experiències entre els seus membres i l'ampliació de llurs coneixements i preparació, tant en matèries afins com en la seva pròpia especialitat professional.

Anagrama de l'Associació de Geògrafs Professionals de Catalunya

(Font: AGPC)

- Millorar la capacitat professional dels afiliats mitjançant la promoció d'estudis d'investigació, la difusió de noves tècniques, la relació amb entitats anàlogues, especialment amb les associacions i col·lectius de geògrafs ensenyants i investigadors, per tal d'establir mecanismes de col·laboració en les respectives pràctiques professionals.
- Participar en congressos, assemblees, conferències i exposicions. Publicar circulars informatives i altres documents d'interès geogràfic.

Un tema no prou ben resolt en l'establiment del disseny inicial de l'Associació era la denominació d'aquesta. En la primera reunió, celebrada a Vilanova i la Geltrú, no es va trobar cap nom que semblés adient per a l'Associació i que complagués a tots els assistents. La Junta gestora designada llavors va decantar-se per l'adopció d'un nom de compromís que, si bé no satisfia plenament els membres de la comissió, tenia l'avantatge de no ferir susceptibilitats en un moment tan delicat per al futur de l'Associació. Aquest nom era "Associació de Tècnics Geògrafs de Catalunya", i fou el que s'utilitzà per a legalitzar l'Associació i el que s'ha anat utilitzant.

Al cap de dos anys de funcionament de l'Associació i superades totes les susceptibilitats i indefinicions inicials, s'ha optat per dotar-la d'un nom que s'adigui millor als objectius fundacionals i presents. El nom que fins llavors havia denominat l'Associació era confusoriari, ja que l'incloure la paraula "tècnic" feia pensar en una titulació de grau mig, i no complia la principal característica que ha de caracteritzar un nom, és a dir, informar sintèticament sobre allò que denomina.

Es proposà com a nova denominació el d'"Associació de Geògrafs Professionals de Catalunya", i s'entén que el mot "professionals" és essencial en aquesta nova denominació ja que en posa de relleu el principal objectiu, que és el de consolidar un espai professional per a la geografia aplicada a l'anàlisi geogràfica, la planificació territorial i les seves disciplines instrumentals. Aquesta nova denominació fou aprovada en assemblea especialment convocada a l'efecte, celebrada a Barcelona l'octubre de 1990.

L'adopció d'aquesta nova denominació no pressuposa, en cap cas, el tancament de l'Associació a tots aquells geògrafs que desenvolupen la seva activitat en el camp de la docència o de la investigació sinó que, al contrari, s'insisteix en l'oferiment de la nostra Associació com a lloc de trobada de tots aquells geògrafs interessats, al nivell que sigui, en la geografia aplicada desenvolupada professionalment.

Actualment l'Associació compta amb 80 socis, la major part dels quals ocupen llocs de treball directament relacionats amb la geografia aplicada ja sigui com a professionals liberals o com a assalariats d'empreses privades o de les diverses administracions actuant a Catalunya. Entre els associats hi ha també professors universitaris i docents d'ensenyament primari i secundari, així com estudiants

de tercer cicle i joves llicenciats que no tenen encara ocupació fixa en el camp de la geografia aplicada.

En els dos anys d'existència els objectius de l'Associació d'acord amb allò que disposen els estatuts, s'han adreçat principalment a estructurar i consolidar l'Associació, a fomentar la consciència de professionalitat dels seus membres, a divulgar l'Associació entre els geògrafs, especialment entre els que treballen en geografia aplicada i els joves llicenciats, i en divulgar i defensar l'espai professional dels geògrafs.

Les activitats que realitza l'Associació en ordre al compliment d'aquests objectius són la celebració de col·loquis oberts sobre l'experiència professional en geografia aplicada (urbanisme, planificació territorial, cartografia, delimitació territorial, etc.), tramesa de documentació -a l'espera de la confecció d'un butlletí-, assessorament en aspectes legals que afecten el lliure exercici de la professió, intervencions davant la Direcció General de Funció Pública de la Generalitat de Catalunya per tal que en la composició dels tribunals d'oposició per a places de geògraf es compleixi el principi d'especialitat, és a dir, que més de la meitat dels membres del tribunal siguin geògrafs. També s'han celebrat cursos sobre tècniques i aplicacions cartogràfiques, impartits al Col·legi de Doctors i Llicenciats, i conferències per a la difusió del vessant professional de la geografia adreçats a estudiants de darrers cursos de carrera de les universitats catalanes.

Finalment, s'han adreçat notes d'advertiments a ens públics que cometien errors greus en aspectes territorials que s'haurien pogut evitar fàcilment si s'hagués comptat amb l'assessorament d'un geògraf.

Entre els projectes que actualment té l'Associació hi ha l'elaboració i la difusió d'un opuscle sobre la professió de geògraf, adreçat als agents del mercat de treball que poden tenir incidències en la contractació de geògrafs, l'edició d'unes tarifes orientatives per a l'exercici lliure de la professió i l'edició del directori de socis.

L'adreça postal de l'Associació és l'apartat de correus 32 169 (08080 Barcelona).

La Junta de l'Associació de Geògrafs Professionals de Catalunya

La Junta de l'Associació, el gener de 1991, està formada per Xavier Mateu (president), Jaume Massó (vice-president), Abel Albet (secretari), Montserrat Pallarès (tresorera), Francesca Osorio (vocal), Antonio Plata (vocal) i Isabel Rueda (vocal)